



MLADINSKI
SVET
SLOVENIJE
NATIONAL
YOUTH
COUNCIL
OF SLOVENIA



Ljubljana, 9.5.2018
O_180509_SŽ

POBUDE IN PREDLOGI MLADIH za NACIONALNO KONFERENCO STRUKTURIRANEGA DIALOGA v okviru projekta KOALICIJA MLADIH

Ljubljana, 9. maj 2018

Izhodišče

Na Mreži MaMa smo ob počastitvi Dneva Evrope, z Nacionalno konferenco strukturiranega dialoga, zaokrožili enoletno izvajanje projekta Koalicija mladih, ki ga finančno podpira program **ERASMUS+: Mladi v akciji**.

Koalicija mladih je projekt strukturiranega dialoga, ki smo ga pričeli izvajati maja 2017 in ga v okviru Mladinstivala prvič predstavili širši javnosti. Aktivnosti strukturiranega dialoga smo konec leta iz nacionalne ravni razširili na lokalno raven in skupaj z mladinskimi centri izvedli tri komunikacijske dogodke za mlade, kjer so razmišljali o svoji prihodnosti in o vključitvi vrstnikov v projekt. V nadaljevanju projekta smo izvedli 12 regijskih posvetov, kjer smo skupaj z mladinskimi centri, mladimi in predstavniki Kariernih središč Zavoda RS za zaposlovanje zbirali predloge za boljše življenje in položaj mladih.

Nacionalna konferenca pa predstavlja prostor za dialog med mladimi iz različnih lokalnih okolij in odločevalci na nacionalnem nivoju. Na Nacionalni konferenci smo predstavili **60 konkretnih pobud in predlogov**, ki smo jih v okviru projekta skupaj z mladimi, predstavniki mladinskih centrov in Kariernih središč Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, zbrali na dvanajstih regijskih srečanjih po Sloveniji.

Tekom izvajanja projekta Koalicija mladih, smo na pobudo mladih na družbenem omrežju **Instagram** dodatno oblikovali ozaveščevalno kampanjo **Delam za nedoločeno rast**.

V nadaljevanju dokumenta vam pošiljamo **pobude in predloge**, ki smo jih skupaj z mladimi in mladinskimi centri po vsej Sloveniji oblikovali na temo 6. cikla strukturiranega dialoga, ki v ospredje postavlja **strategijo prihodnosti Evropske unije** (Kaj prihaja?): prihodnost mladih in mladinskega polja v Evropski uniji.

Dialog med mladimi in odločevalci na nacionalni ravni je odlična priložnost, za konstruktivno naslavljanje in **reševanje izzivov** mladih v naši družbi in hkrati pomembno prispeva k **aktivnejši participaciji** mladih.



MLADINSKI
SVET
SLOVENIJE
NATIONAL
YOUTH
COUNCIL
OF SLOVENIA



Pobude in predlogi mladih za odločevalce na Nacionalni konferenci strukturiranega dialoga

Tema: Prihodnost mladinskih centrov

Predlagane pobude za prihodnost mladinskih centrov

1. Za delovanje organizacij v mladinskem sektorju moramo začeti postopek za povečanje sredstev na integralnem delu proračuna Republike Slovenije, na 6 milijonov evrov in sicer za izvajanje Nacionalnega programa za mladino in zagotavljanje kvalitete mladinskega dela, na vseh nivojih (lokalno, nacionalno, mednarodno).
2. Povečati je potrebno tudi sredstva na Javnem pozivu za sofinanciranje mladinskega dela Urada RS za mladino (v nadaljevanju URSM), ki jih urad nameni za delovanje mladinskega sektorja.
3. Pripraviti je potrebno načrt aktivnosti za umeščanje mladinskega sektorja v novo finančno perspektivo 2020-2026.
4. Mladinski sektor mora tudi po letu 2020 ohraniti samostojno nacionalno agencijo za izvajanje programa »Erasmus+: Mladi v akciji« oziroma za področje mladine.
5. Začeti moramo s procesom prenove trenutnega Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju (v nadaljevanju ZIJMS).
6. Začeti moramo s postopkom priprave Zakona o mladinskih centrih.
7. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ) mora zagotovi redno financiranje Mladinske mreže MaMa, z namenom uresničevanja dolgoročne vizije za razvoj mladinskih centrov v Sloveniji.
8. Ustanovitev sklada za finančno podporo pri pridobivanju Nacionalne poklicne kvalifikacije Mladinski delavec-delavka.
9. Svet Vlade RS za mladino mora pripraviti strukturiran načrt za spremljanje in izvajanje analize mladinskih politik in mladinskega dela ter sistem ocenjevanja učinkov in kvalitete mladinskega dela v Sloveniji.
10. Tudi v bodoče zagotavljati razpise podprte s strani Evropskega socialnega sklada (v nadaljevanju ESS) za mladinski sektor.
11. MIZŠ mora pričeti s postopkom urejanja pogojev za izvajanje ESS projektov v sklopu mednarodnega prenosa dobrih praks, na področju neformalnega izobraževanja.
12. Pozivamo k ohranitvi samostojnega portala mlad.si. Dosedanji zelo dobri rezultati temu pritrjujejo, zato se mora Urad RS za mladino zavzeti, da se portal mlad.si ohrani v zdajšnji obliki.
13. Vlada RS mora zagotoviti zagovornika, ki bo predstavljal glas mladih in skrbel za bolj učinkovito medresorsko usklajevanje ministrstev in drugih deležnikov pri pripravi ukrepov za mlade.

14. MIZŠ mora v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo (v nadaljevanju MJU) pripraviti zakonodajno podlago, ki bo pravno-formalno določila status mladinskih centrov, njihove dejavnosti, ter financiranje (odstotek finančnih sredstev, ki ga mora glede na dejavnosti mladinskega centra zagotoviti občina in drugi relevantni financerji).
15. Ministrstvo za javno upravo (MJU) med obvezne naloge občin umesti ustrezen sistem financiranja mladinskih centrov, s katerim bo zagotovljeno kvalitetno in nemoteno izvajanje mladinskega dela v lokalnem okolju.
16. Vlada RS pod obvezne naloge občin umesti določen odstotek občinskega proračuna, ki bi ga občine morale nameniti za redno zaposlitev mladinskih delavcev v lokalnih mladinskih centrih.
17. Ustanovi se medministrski sklad za razvoj in izvajanje mladinskega dela.
18. Urad RS za mladino mora izvesti raziskavo Mladina 2020, za potrebe zastopanja interesov mladinskega sektorja in mladih na vseh ravneh odločanja lokalno, nacionalno, mednarodno.
19. MIZŠ mora prilagoditi smernice razvoja mladinskega dela v Sloveniji, ki morajo slediti zgledu najboljših praks v Evropi.

Tema: Prihodnost zaposlovanja mladih

Predlagane pobude za prihodnje sodelovanje med mladinskimi centri in Zavodom RS za zaposlovanje:

20. Vsaj 1x letno se organizira srečanje predstavnikov mladinskih centrov in svetovalcev za mlade Zavoda RS za zaposlovanje (v nadaljevanju ZRSZ).
21. Izvaja se redno mesečno medsebojno obveščanje med Kariernimi središči ZRSZ in mladinskimi centri, o dogodkih in aktivnostih za mlade.
22. Vsaj 1x letno se organizira v Kariernih središčih ZRSZ predstavitev programa Erasmus+: »Mladi v akciji«.
23. Vsaj 1x letno mladinski centri v Kariernih središčih ZRSZ predstavijo projekte in možnosti vključitve mladih, ki jih izvajajo v okviru programa »Erasmus+:Mladi v akciji«.
24. Vsaj 1x letno predstavitev aktivnosti in ukrepov ZRSZ v mladinskih centrih.
25. S strani svetovalcev v Kariernih središčih ZRSZ se mlade aktivne iskalce zaposlitve informira o možnostih pridobivanja kompetenc, ki jih pridobijo z delom v mladinskih centrih, mladinski centri pa poskrbijo za promocijo in prepoznavnost ZRSZ med mladimi v lokalnem okolju.
26. Priprava dodatnih razpisov s strani MDDSZ (preko ZRSZ) izključno za mladinske organizacije in organizacije za mlade in poenotenje le te teh za zasebne in javne zavode, da se bodo lahko na projekte prijavi tudi mladinski centri javni zavodi, ki na posamezne razpise trenutno ne morejo kandidirati ali pa niso upravičeni do vseh sredstev (npr. plačano mentorstvo).
27. Vzpostaviti model sodelovanja med ZRSZ, mladinskimi centri in šolami, za večjo osveščenost mladine o aktivnostih ZRSZ.
28. Razpisi, ki omogočajo kratkotrajno zaposlitev mladih, morajo zagotavljati plačano mentorstvo.

29. Mlade je potrebno s strani mladinskih delavcev o aktivnostih mladinskih centrov in možnosti ZRSZ informirati tudi na terenu ter slediti trendom informiranja mladih, za kar se naj zagotovi dodatna sredstva za usposabljanje mladinskih informatorjev in izvajanje komunikacijskih in svetovalnih aktivnosti na terenu, kjer se mladi zadržujejo.
30. ZRSZ na predlog Mreže MaMa zagotovi letna sredstva in pomoč pri izvedbi vsaj petih usposabljanj na temo aktivnega državljanstva mladih, samopodobe mladih, mednarodnega mladinskega dela, projektnega vodenja in komuniciranja.
31. Mladinskim centrom je za vključevanje in delo z mladimi z manj priložnostmi potrebno s strani ZRSZ zagotoviti dodatno finančno podporo.
32. Izboljšanje komunikacije med predstavniki mladinskih centrov in svetovalci na ZRSZ na področju napotovanja primernih kandidatov za prosta delovna mesta (okrepiti individualno sodelovanje).
33. Povečati obseg aktivnosti na področju informiranja in svetovanja/podpore duševnega zdravja mladih s strani mladinskih centrov in ZRSZ.
34. V delovno skupino Jamstva za mlade, se povabi in vključi Ministrstvo za zdravje ter se prične postopek za oblikovanje ukrepa za krepitev duševnega zdravja mladih.
35. Mladim z manj priložnostmi ponuditi možnost, da povedo, kaj potrebujejo in pričakujejo od ZRSZ za lažjo in hitrejšo vključitev na trg dela (organizirati "mini" strukturiran dialog med mladimi in odločevalci na ZRSZ in v kariernih središčih).
36. Zagotoviti ustrezna finančna sredstva za izvajanje programov aktivne politike zaposlovanja mlajših odraslih, kot je Projektno učenje mlajših odraslih (PUMO).

Predlagane pobude za večje zaposlovanje mladih

37. Ker javna dela predstavljajo začasno rešitev tako za mlade, kot mladinske centre, predlagamo pripravo (stalnega) novega ukrepa, ki bo mladim omogočil daljšo zaposlitev (vsaj 24 mesecev) in bi mladinskemu centru predstavljal potrebno kadrovske okrepitve.
38. Zagotoviti večje število usposabljanj s strani ZRSZ za mlade na področju nove informacijske komunikacijske tehnologije, kot nujno znanje sodobnega sveta in služb v prihodnosti.
39. Prenos dobrih praks na področju zaposlovanja mladih iz lokalnih okolij prenesti na nacionalno raven (primer dobre prakse je projekt Ključ Mladinskega centra Trbovlje).
40. Za aktivne brezposelne mlade ustanoviti nacionalni fond, s katerim bi lahko mladim v lokalnem okolju omogočili dodatna izobraževanja za razvijanje lastnih potencialov in lažjo zaposljivost.
41. Prilagoditi pogoje obdobja prijave na Javna dela za mlado osebo glede na njeno aktivnost.
42. Vzpostaviti ustrezen sistem za merjenje, priznavanje in vrednotenje neformalno pridobljenih kompetenc mladih.
43. V kolikor so mladinski centri uspešni pri prijavi in izvajanju programov ZRSZ, morajo občine zagotoviti so-financiranje prijavljenih programov in mentorstev.

44. MDDSZ in ZRSZ morata v sodelovanju z mladinskimi centri oblikovati program, ki bo usmerjen na individualen pristop in intenzivno delo z dolgotrajno brezposelnimi mladimi.
45. Karierna orientacija ter osnovno izobraževanje o pripravi prošnje ter življenjepisa mora biti umeščena že v izobraževalni sistem. Vzpostaviti je potrebno model sodelovanja med šolami, mladinskimi centri in ZRSZ.
46. Vzpostaviti sistem subvencioniranja za dvojno zaposlitev za isto delovno mesto (za starejšo in mlajšo osebo).
47. ZRSZ dolgotrajno brezposelnim mladim subvencionira udeležbo na vzgojno-izobraževalnih dejavnostih v okviru mladinskih in drugih organizacij, ki bi opolnomočile mlade.
48. Okrepiti programe za spodbujanje (socialnega) podjetništva in podjetnosti med mladimi, financiranje zagona podjetij in dodatne davčne olajšave na začetku delovanja.
49. Pripraviti ukrepe za trajno zaposlovanje mladih v organizacijah mladinskega sektorja in nevladnih organizacijah in umeščanje tega v ukrepe sheme Jamstva za mlade.
50. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju MDDSZ) mora v sodelovanju s predstavniki mladinskega sektorja v delovni skupini Jamstva za mlade izvesti revizijo ukrepov sheme Jamstva za mlade, glede na potrebe mladih in v smeri zagotavljanja črpanja sredstev ter prilagoditi ukrepe realnemu stanju.
51. Potrebno je vzpostaviti sodelovanje med mladinskimi centri in MDDSZ, ki bi finančno podpiralo usposabljanje mladinskih delavcev nad 30 let.
52. Zagotoviti je potrebno financiranje za informiranje in promocijo ukrepov sheme Jamstva za mlade med mladimi in delodajalci.

Tema: Aktivno državljanstvo mladih

Predlagane pobude za povečanje aktivnega državljanstva mladih

53. V šolske učne načrte je potrebno uvesti državljansko vzgojo (vzpostaviti sodelovanje med šolami in mladinskimi organizacijami, ki imajo vzpostavljene programe s katerimi spodbujajo aktivno državljanstvo in skrbijo za participacijo mladih).
54. Država naj spremeni volilni sistem, ki bi omogočal večjo participacijo mladih (znižanje volilne pravice na 16 let in uvedba e-volitev).
55. Država mora zagotoviti sistematično zbiranje in spremljanje podatkov o participaciji mladih, opravlja raziskave o participaciji mladih in spremlja primere dobrih praks v tujini.
56. Država naj preuči možnosti razširitve starostnega obdobja pri definiciji »mladih« na 35 let. Trenutna "definicija" mladih med mlade uvršča mlade stare med 15 in 29 let.
57. Zavod Mladinska mreža MaMa naj skupaj z MJU in MIZŠ celostno razvije kampanjo "Delam za nedoločeno rast" za spodbujanje aktivnega državljanstva mladih in ponoven razmislek o delu, kot vrednoti.
58. Zagotavljanje sredstev za aktivno participacijo in državljanstvo mladih s strani lokalnih skupnosti. Oblikovanje in zagotavljanje postavke v občinah in ustvarjanje odstotka občinskega proračuna za zagotavljanje participacije mladih.



MLADINSKI
SVET
SLOVENIJE
NATIONAL
YOUTH
COUNCIL
OF SLOVENIA



Splošen predlog za Vlado RS in odločevalce:

59. Država naj preuči možnosti uvedbe Univerzalnega temeljnega dohodka mladim (med 0 in 26 let), kot nujen ukrep za zagotavljanje dostojnega življenja mladih in odpravljanja prekarne delo.
60. Vlada RS se naj vsaj enkrat na leto sestane s predstavniki mladih in organizacij iz mladinskega sektorja, v obliki tematske seje Vlade RS.

Pripravila ekipa Mreže MaMa